

**UCHWAŁA NR XLIII/277/18
RADY MIASTA I GMINY DOLSK**

z dnia 28 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju miejscowości Księginki na lata 2018-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2017 r., poz. 1875 ze zmianami¹⁾) Rada Miasta i Gminy Dolsk uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program gospodarczy "Strategię rozwoju miejscowości Księginki na lata 2018-2023", stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Dolsk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
i Gminy Dolsk

Janina Pawelczyk

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r., poz. 2232 oraz Dz.U. z 2018 r., poz. 130

GMINA DOLSK

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI KSIĘGINKI NA LATA 2018-2023

Spis treści

1. Wstęp
2. Charakterystyka miejscowości:
  - 2.1 Podstawowe informacje na temat sołectwa Księginki
  - 2.2 Rys historyczny.
3. Analiza zasobów.
4. Analiza słabych i mocnych stron miejscowości (analiza SWOT).
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną:
  - 5.1 Planowane kierunki strategii,
  - 5.2 Opis planowanych przedsięwzięć na lata 2018-2023,
  - 5.3 Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.
6. System wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Miejscowości Księginki.

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Miejscowości Księginki powstała w wyniku prac zespołu Grupy Odnowy Wsi sołectwa Księginki. Dokument będzie służył rozwojowi wsi poprzez określenie koniecznych do podjęcia działań w celu poprawy warunków życia w naszym sołectwie.

Procesy zarządzania zajmują znaczące miejsce w rozwoju na poziomie lokalnym i regionalnym oraz wpisują się w funkcjonowanie instytucji i organizacji samorządowych. Proces ten powinien zwiększać zdolności do rozpoznawania szans oraz zagrożeń i adaptowania się samorządów do bardziej konkurencyjnych i wymagających warunków działania.

W związku z powyższym sołectwo Księginki przygotowało strategię rozwoju wsi na lata 2018-2023. W trakcie prac nad strategią obok historii i opisu samej miejscowości, określono zasoby, którymi dysponujemy i jakie te dobra mają znaczenie dla rozwoju naszej miejscowości. Określone zostały mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla rozwoju wsi oraz opis planowanych działań, które wpłyną na lepszą jakość życia mieszkańców. Strategia rozwoju wsi Księginki poprzez realizację wskazanych w niej przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia mieszkańców, zaktywizuje lokalną społeczność do większego udziału w pracach na rzecz najbliższego otoczenia oraz wpłynie pozytywnie na zwiększenie atrakcyjności całej miejscowości.

Nowy dokument strategiczny jest powiązany z aktualną strategią rozwoju kraju, województwa oraz Strategią Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Dolsk.

Tereny wiejskie zasługują na szczególną uwagę, bowiem tak jak nasza miejscowość, borykają się one ze specyficznymi problemami ekonomicznymi, społecznymi, środowiskowymi i infrastrukturalnymi.

2. Charakterystyka miejscowości

2.1 Podstawowe informacje na temat sołectwa Księginki

Wieś Księginki położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie śremskim, na terenie gminy Dolsk, stanowiąc jedno z jej 19 sołectw. Dolsk to miejsko-wiejska gmina położona w centralnej części województwa wielkopolskiego, granicząca z gminami Śrem, Książ Wielkopolski, Krzywiń, Piaski, Gostyń i Borek Wielkopolski. Przez obszar gminy przebiega droga wojewódzka nr 434 Kórnik-Śrem-Dolsk-Gostyń, przy której znajdują się właśnie Księginki.

Powierzchnia gminy wynosi 124,8 km² a zamieszkuje ją ok 5,8 tys. mieszkańców, którzy stanowią 0,17% ludności województwa wielkopolskiego. Gmina zrzeszona jest w Unii Gospodarczej Miast Regionu Śremskiego oraz jest członkiem Lokalnej Grupy Działania "Gościnna Wielkopolska". Na terenie gminy nadal dominującą dziedziną jest rolnictwo, obecnie można zaobserwować także nasilenie rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych. Okolice Dolska należą do jednych z najpiękniejszych krajobrazowo zakątków Wielkopolski. Jest tu prawdziwa mozaika form terenowych ukształtowanych przez lodowiec, ozdobiona pięknymi jeziorami zgrupowanymi wokół miasteczka.

Księginki położone są 3 km od Dolska przy drodze wojewódzkiej nr 434 i 60 km od stolicy regionu - Poznania. Zamieszkuje je obecnie 222 mieszkańców (dane na dzień 19 marca 2018 r)

Wieś o zabudowie zagrodowej. Część południowa wsi posiada zwarty układ przestrzenny zabudowań po obu stronach drogi na odcinku ok. 600 m. Część północną charakteryzuje już układ znacznie swobodniejszy i mniej zwarty. Zabudowa zlokalizowana jest tu głównie po wschodniej stronie drogi. Typ układu przestrzennego – przydrożnica, wzbogacony jest rozwidleniem dróg na wschodnim skraju wsi.

Od 2015 roku w Księginikach rozpoczęło działalność Stowarzyszenie „Klub Miłośników Księgiek” które prężnie współpracuje z sołectwem w celu rozwoju wsi, jej promocji i poprawienia warunków życia mieszkańców.

2.2 Rys historyczny

Wzmianka o miejscowości Księginki, w dokumentach historycznych pojawiła się w 1210 roku. Wieś była własnością książąt i stąd właśnie pochodzi jej nazwa. Około 1210 roku książę Władysław Odonic przekazał Księginki klasztorowi Cystersów w Przemęcie. W 1421 r. wieś stanowiła własność biskupów poznańskich, świadczy o tym zapis w kopiańskim katedry poznańskiej.

Na południowym krańcu wsi, na skraju lasu sosnowego obok drogi polnej prowadzącej do Małachowa, znajdują się pozostałości cmentarza ewangelickiego. Prowadzi do niego ledwo widoczna, zasłonięta drzewami ceglana brama. Kilkadziesiąt metrów od bramy usytuowany jest stary drewniany krzyż. Obok niego leży cementowy postument, prawdopodobnie z dawnego grobowca. Przy głównym ganku znajdują się kamienne pozostałości pomników, na których jeszcze dzisiaj można odczytać nazwiska. Najstarszy jest grób Karoliny Stark z 1876 roku, a niedaleko na przewróconej płycie nagrobnej odczytać można nazwisko Juliusza Heinricha zm. w 1880 roku. Na terenie gminy Dolsk znajduje się kilka głazów narzutowych, z których jeden znajduje się na terenie naszej miejscowości.

W czasach zaboru pruskiego mieszkaniec Księginek - włościanin Dionizy Stasiak był inicjatorem założenia w Dolsku pierwszego w Wielkopolsce Kółka Rolniczego.

3. Analiza zasobów.

W naszej miejscowości prowadzi działalność gospodarczą pięć firm produkcyjnych i usługowych, które zatrudniają tujejszych mieszkańców.

Obszary w Księginkach to głównie grunty rolne i małe obszary leśne.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna jest w pełni zrealizowana. Przez Księginki ciągnie się również sieć gazowa, a prowadząca przez środek droga wojewódzka nr 434 sprawia, że natężenie ruchu jest bardzo wysokie.

Od czasu sprzedaży w roku 2014 budynku dawnej świetlicy wiejskiej mieszkańcy spotykają się w wynajmowanych pomieszczeniach, które jednak nie spełniają wymaganego poziomu i są zbyt małe. Jest to rozwiązanie tymczasowe i mieszkańcy z niecierpliwością czekają na nową świetlicę.

Budynek pełniący rolę świetlicy wiejskiej

Wioskowe miejsce kultu religijnego

Głaz narzutowy

Wymagający modernizacji plac zabaw

Tereny rekreacyjno-sportowe w Księginkach

4. Analiza SWOT.

Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji naszej miejscowości. Wynikiem tej analizy jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane teraz lub w przyszłości w celu realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Składa się ona z analizy mocnych i słabych stron naszego sołectwa oraz analizy jej otoczenia czyli szans i zagrożeń.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dobra jakość gruntów rolnych, ➤ dobrze działające Stowarzyszenie „KMK” wraz z radą sołecką, ➤ sołectwo w 100% zwodociągowane wraz z siecią kanalizacją, ➤ sieć telefoniczna i internetowa dostępna jest w 100 %, od niedawna istnieje sieć światłowodowa, ➤ współpraca mieszkańców przy organizowaniu imprez wioskowych ➤ zakłady pracy dające zatrudnienie mieszkańcom sołectwa, ➤ silna identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania ➤ krzyż w centrum wioski jako miejsce kultu, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak świetlicy wiejskiej spełniającej oczekiwania mieszkańców ➤ brak dobrze wyposażonego placu zabaw i siłowni zewnętrznej, ➤ brak zagospodarowanego boiska sportowego i terenu rekreacyjnego, ➤ brak pełnego oświetlenia wioski, ➤ zły stan techniczny dróg polnych, ➤ brak pełnych ciągów chodnikowych we wiosce, ➤ mała aktywność lokalnej społeczności, zwłaszcza ludzi młodych, ➤ mała mobilność mieszkańców

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział w programie „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020” - szansą na rozwój wsi, ➤ powstanie Grupy Odnowy Wsi, ➤ dobre połączenie komunikacyjne (droga wojewódzka nr 434), ➤ wykorzystanie ogólnych tendencji rozwoju obszarów wiejskich, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak środków finansowych w budżecie gminy na kompleksowe modernizacje i remonty, ➤ wzmożony ruch na drodze wojewódzkiej nr 434, ➤ migracja ludzi wykształconych do większych miast, ➤ patologie społeczne

<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozyskanie zewnętrznych inwestorów, ➤ ogólny wzrost świadomości społecznej, ➤ popularyzacja imprez sportowo-rekreacyjnych, ➤ wykorzystanie tendencji do osiedlenia się na terenach wiejskich szansą na ściągnięcie nowych mieszkańców, ➤ możliwość uzyskania środków pomocowych w ramach programów Unii Europejskiej oraz z innych źródeł na realizację inwestycji poprawiających jakość infrastruktury, ➤ edukacja lokalnej społeczności i wzmacnianie ich aktywności, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konkurencyjność i atrakcyjność innych miejscowości gminy Dolsk; ➤ brak programów pomocowych pozwalających na kompleksowe modernizacje i remonty, ➤ ochrona struktur ekologicznych ograniczająca funkcje gospodarcze.
--	--

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

5.1 Planowane kierunki strategii

Priorytetem przy wyznaczaniu kierunków rozwoju wsi Księginek jest zapewnienie rozwoju całej miejscowości, poprawienie jakości życia mieszkańców, poprawienie estetyki wsi oraz jej bezpieczeństwa, kładąc szczególny nacisk na powstanie infrastruktury związanej z rozwojem funkcji kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

5.2 Opis planowanych przedsięwzięć na lata 2018-2023.

W tabeli poniżej został określony wykaz zadań inwestycji i przedsięwzięć aktywizujących lokalną społeczność zaplanowanych do realizacji w perspektywie pięciu lat od dnia zatwierdzenia Strategii Rozwoju Miejscowości Księginki na lata 2018-2023 przez Radę Miasta i Gminy Dolsk. Wszystkie te zadania wpisują się w obszar aktualnych dokumentów strategicznych szczebla krajowego i wojewódzkiego a także Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Dolsk. Celem tych działań jest bowiem poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie społecznych i kulturalnych potrzeb mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich.

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa zadania/przedsięwzięcia</u>	<u>Cel</u>	<u>Przeznaczenie</u>	<u>Harmonogram realizacji</u>
1.	Budowa świetlicy	Poprawa jakości życia, integracja mieszkańców Księginiek	Miejsce spotkań lokalnej społeczności, uroczystości wiejskich i zaplecze zabaw	2018-2020
2.	Zagospodarowanie placu zabaw i terenów sportowo-rekreacyjnych	Aktywizacja ruchowa i integracja mieszkańców Księginiek	Miejsce zabaw dla dzieci i organizacja imprez sportowych	2019-2021
3.	Doposażenie świetlicy	Podwyższenie standardu wyposażenia świetlicy wiejskiej	Miejsce spotkań lokalnej społeczności, uroczystości wiejskich i zaplecze zabaw	2020-2023
4.	Utwardzenie dróg gruntowych w miejscowości	Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa estetyki i jakości miejscowości	Codziennie użytkowanie przez mieszkańców	2018-2020
5.	Rozbudowa oświetlenia wsi	Bezpieczeństwo mieszkańców i przejezdnych	Codziennie użytkowanie przez mieszkańców	2020-2022
6.	Przekształcenie części terenów zielonych przy świetlicy	Poprawa estetyki otoczenia	Codziennie użytkowanie przez mieszkańców i poprawa wizerunku wsi	2020- 2023

5.3 Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Zaplanowane w Strategii Rozwoju Miejscowości Księginiki zadania mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców wsi i zaspokojenie ich potrzeb.

Przyczynią się do tego inwestycje w obiekty pełniące funkcję publiczne, społeczno-kulturalne i rekreacyjne, zagospodarowanie terenów zielonych wsi, przebudowa lokalnej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i społeczno-kulturalnych miejscowości.

Największe znaczenie dla rozwoju miejscowości i aktywizacji społeczeństwa mają projekty dotyczące prac związanych z budową świetlicy i zagospodarowaniem jej najbliższego otoczenia oraz zagospodarowanie boiska sportowego i terenów rekreacyjnych.

W tym obszarze w najbliższym czasie zaplanowano dwa kluczowe projekty:

1. Budowa świetlicy wiejskiej wraz z jej najbliższym otoczeniem – budowa na wyznaczonym terenie wg projektu spełniającego oczekiwania mieszkańców wraz z zagospodarowaniem jej najbliższego otoczenia;
2. Modernizacja i zagospodarowanie terenu placu zabaw i boiska sportowego, urządzenie terenów zielonych, montaż urządzeń siłowni zewnętrznej;

Zrealizowane inwestycje pozytywnie wpłyną na poprawę jakości życia, pozwolą na stworzenie miejsca spotkań mieszkańców - miejsca, w którym będą organizowane zajęcia pozwalające ciekawie i wartościowo spędzić wolny czas, miejsca które pozwolą na zaspokojenie potrzeb kulturalnych, społecznych każdego z mieszkańców oraz będzie promować obszary wiejskich. Zagospodarowanie terenów sportowo-rekreacyjnych to odpowiedź na potrzeby dzieci i młodzieży, to zapewnienie miejsca bezpiecznych zabaw i aktywności fizycznej.

6. System wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Miejscowości Księginki.

Wdrażanie strategii rozwoju miejscowości Księginki rozpocznie się od momentu zatwierdzenia mocą uchwały przez Radę Miasta i Gminy Dolsk. System wdrażania odbędzie się w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej oraz krajowych środków pomocowych. Poszczególne projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia, bowiem korzystanie ze środków własnych i unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom.

Zadaniem systemu monitorowania strategii odnowy wsi będzie dostarczanie informacji o postępach w realizacji i efektywności jego wdrażania. Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji strategii. Obejmuje ono zarówno wydatkowanie środków finansowych i efekty rzeczowe realizacji danego projektu.

Strategia rozwoju miejscowości została opracowana na podstawie efektów prac warsztatowych mieszkańców zakończonych zebraniem wiejskim Księginki dnia 20 marca 2018 r., dokumentów źródłowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk, publikacji „Dolsk moje miasto- *między dawnymi a nowymi wieki*” wydanej przez WBP i CAK – Poznań 2009 autorstwa Zdzisławy Dłużak.